

خنجر نفاق بر پیکر امنیت روانی جامعه

نویسنده:

سعیده شاطری

www.ketab.ir

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: شاطری، سعیده، ۱۳۷۲-
عنوان و نام پدیدآور	: خنجر نفاق بر پیکر امنیت روانی جامعه / نویسنده سعیده شاطری
مشخصات نشر	: کرچ رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۴۷ ص؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۱۵۰۸ - ۰ - ۱
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: دیدگاه درباره امنیت روانی
موضوع	: Views on security (Psychology)
موضوع	: امنیت روانی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Security (Psychology) -- Religious aspects -- Islam
رده‌بندی کنگره	: BP ۲۵۰/۶
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۶۳۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۶۲۸۷۶۵

خنجر نفاق بر پیکر امنیت روانی جامعه

عنوان: خنجر نفاق بر پیکر امنیت روانی جامعه

نویسنده: سعیده شاطری

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۱۵۰۸ - ۰ - ۱

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

۷۰۰۰۰ تومان

شناسه: ۱۴۱۰

نوبت چاپ: اول بهار ۱۴۰۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	پیشگفتار
۵	مقدمه
۱۱	امنیت روانی جامعه
۱۲	نفاق
۱۳	نشانه‌های قرآنی نفاق
۱۵	شاخصه‌های امنیت روانی از منظر رهبری
۱۸	نفاق و شایعه‌پراکنی و نقش آن در امنیت روانی جامعه
۲۰	ویژگی‌های شایعه
۲۲	اثرات منفی شایعه در امنیت روانی جامعه
۲۲	نفاق و ایجاد یاس و ناامیدی

- ۲۹..... نفاق و ایجاد فساد
- ۳۴..... نفاق و ارتباط با دشمنان جامعه اسلامی
- ۳۵..... تقویت روحیه دشمن و تضعیف روحیه امت
- ۳۶..... همراهی در ظاهر و دشمنی در باطن
- ۳۶..... مخدوش کردن آرامش و امنیت مردم
- ۳۷..... تلاش برای عدم تحقق آسایش اقتصادی
- ۳۷..... ناکارآمد کردن نظام اقتصادی
- ۳۹..... ضربه به خط مقدم فرهنگی
- ۴۰..... تضعیف جایگاه رهبری دینی
- ۴۰..... فتنه‌گری‌های اجتماعی و سیاسی
- ۴۱..... جایگزین کردن رهبران همسو
- ۴۱..... سخن پایانی
- ۴۵..... منابع

پیشگفتار

امنیت روانی جامعه به حالت رفاه و آرامش روانی افراد در یک جامعه اشاره دارد و زمانی تحقق می‌یابد که جامعه از عوامل تهدیدزا در امان باشد اما یکی از مسائلی که امنیت روانی جامعه را بر هم می‌زند مسئله نفاق است که به دلیل اهمیت دشمنی منافقین است که در قرآن کریم از بین همه گروه‌های معارض، به منافقین اهمیت بیشتری داده شده است بنابراین در این کتاب نویسنده تاثیر نفاق بر امنیت روانی جامعه از منظر مقام معظم رهبری را با استفاده از مستندات قرآنی و روایی و روش مطالعه کتابخانه‌ای بررسی کرده و به این نتایج رسیده است که نفاق در زمینه‌های شایعه‌پراکنی، یاس و ناامیدی، ایجاد فساد، ارتباط با دشمنان جامعه اسلامی، باعث به خطر انداختن امنیت روانی جامعه اسلامی می‌شوند.

مقدمه

احساس امنیت روانی، از برجسته‌ترین ویژگی‌های شخصیتی افراد خلاق و تواناست و شیوه‌های مؤثر برای تشویق افراد در جهت تلاش برای نوآوری و ابداع، ابتکار و خلاقیت، ایجاد آرامش روانی و تأمین امنیت فردی و خانوادگی، شغلی و حرفه‌ای و اجتماعی و اقتصادی است. (افروز، ۱۳۸۵) امنیت روانی، نیروی درونی بالقوه‌ای است که توسط محققان بسیاری به عنوان جنبه‌ای مهم از مداخلات گروهی مطرح شده است. (فرناندز و همکاران ۲۰۰۲، به نقل از مرتضوی و همکاران ۱۳۹۰، ۱۵۱) امنیت روانی به دو دسته امنیت فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود. امنیت روانی فردی زمانی بدست می‌آید که شخص از علل و عوامل اضطراب در امان باشد. امنیت روانی جامعه به حالت رفاه و آرامش روانی افراد در یک جامعه اشاره دارد. این موضوع شامل حفظ سلامت روانی جامعه، پیشگیری از استرس‌ها و اختلالات افراد، ارتقاء روابط اجتماعی سالم و افزایش کیفیت زندگی روانی مردم می‌شود، همچنین امنیت روانی جمعی زمانی تحقق می‌یابد که جامعه از عوامل تهدیدزا در امان باشد و از نظر آسایشی و رفاه اقتصادی عامل یا عواملی موجب ترس آن نشود. از آنجا که جامعه با هدف تأمین آرامش و آسایش ایجاد می‌شود و نظام سیاسی مسئولیت تحقق آن را دارد، هرگاه جامعه‌ای احساس کند که خطراتی آرامش و آسایشش را تهدید می‌کند، گرفتار ناامنی روانی می‌شود. ممکن است جامعه از نظر نظامی و اقتصادی در رفاه باشد و خطری بالفعل آن را تهدید نکند، ولی اگر خطری بالقوه را احساس

کند، از نظر روانی دچار بحران می‌شود. یکی از مهم‌ترین رویدادهای صدر اسلام که تاثیر به سزایی در سرنوشت تاریخ گذاشت تاثیر منافقین در مسئله خلافت و جانشینی پیامبر بود. (بستانی، ۱۳۹۳، ۴۳) شاید خطرناک‌ترین دشمنی که انقلاب پیامبران را در طول تاریخ تهدید کرده است و به آن ضربه وارد آورده است، منافقان بودند. به دلیل اهمیت دشمنی منافقین است که در قرآن کریم از بین همه گروه‌های معارض، به منافقین اهمیت بیشتری داده شده است. در این نوشتار نویسنده می‌خواهد تاثیر نفاق بر امنیت روانی جامعه از منظر مقام معظم رهبری با استفاده از مستندات قرآنی و روایی بیان کند.

موضوع امنیت روانی با توجه به حساسیت آن که در مواردی به «بود و نبود» یک سیستم سیاسی یا جامعه مربوط می‌شود نیز بسیار مهم و قابل توجه است و به قول دیوید بادوین و هلن میلز، اصطلاح امنیت روانی، شاخص‌ترین مفهوم در حوزه علوم اجتماعی است که از حیث گران‌بهایی آن از عناصر ارزشی، هیچ مفهومی با آن برابری نمی‌کند. (بیات، ۱۳۹۸، ۱۵) یکی از اساسی‌ترین و حساس‌ترین موضوعات مطرح در اسلام، نفاق می‌باشد. این موضوع در متون اسلامی ریشه دارد و سابقه طولانی و جنجال برانگیز آن در تاریخ اسلام، قابل توجه است. طرح و بررسی این موضوع، به دلیل مطرح بودن در قرآن، سنت و نیز قرار گرفتن به صورت یک جریان عمیق در تاریخ مسلمانان، ضرورت دارد. نفاق شناسی و تجزیه و تحلیل بنیادها و ابعاد آن، به منزله بخشی از تاریخ و تحلیل جریانی است که سهم به سزای در شکست‌ها داشته است. هم چنین رویارویی انقلاب اسلامی با نفاق و منافقان در طیف‌های گوناگون بر

اهمیت بحث می‌افزاید. (اعرافی، ۱۳۹۳، ۸۵) نفاق یکی از کانون‌های فتنه است و شناخت چهره نفاق و آگاهی از نشانه‌های منافقان سبب می‌شود تا فتنه‌انگیزی‌ها و توطئه‌های آنان خنثی شود و جامعه اسلامی فریب آن‌ها را نخورد و در دام توطئه‌ها نیفتد. بنابراین پرداختن به مسأله نفاق از آنجا ضرورت پیدا می‌کند که شناختن ویژگی‌ها، اهداف و خط مشی آنها راهگشای جامعه کنونی خواهد بود. (عبدالمهی پور، ۱۳۹۹) برای مقابله با جنبه نفاق، ابتدا باید ماهیت پیچیده و چهره پنهان آن را به درستی شناخت و سپس با سلاح بصیرت و آگاهی در این میدان کارزار وارد شد. در کتاب نفاق و منافی از دیگه شهید آیت‌الله مطهری به این مسئله می‌پردازد که چگونه شهید مطهری با شجاعت کم نظیری به شرح و تبیین انحرافات فکری و توطئه‌های عملی منافقان همت گماشت، خود قربانی کینه این کوردلان گردید و با خون خویش مهر تأییدی بر حقانیت راه و اصالت اندیشه ستبرش نهاد. (آشیان، ۱۳۹۲، ۲۳) نفاق یکی از مسائل مهمی است که در سوره‌های مختلفی از قرآن مورد بحث قرار گرفته است و قرآن از گروهی به نام منافقین یاد می‌کند که در فارسی از آن به «دورو» یا «دو چهره» تعبیر می‌کنند. این گروه اخلاص و شهامت برای ایمان آوردن و از طرفی هم قدرت و جرات بر مخالفت صریح را نداشتند، به همین دلیل در صفوف مسلمانان واقعی نفوذ کرده بودند و از آنجا که ظاهری اسلامی داشتند، غالباً شناخت آنها مشکل بود که قرآن با بیان نشانه‌های دقیق، خط باطنی آنها را آشکار می‌سازد. از آنجا که اسلام در طول تاریخ خود بیشترین ضربه را از منافقان خورده است، سخت‌ترین حملات خود را متوجه منافقان ساخته و آن قدر که آنها را کوبیده هیچ دشمنی را نکوبیده است. نکته حائز اهمیت

این است که هیچ کدام از امامان معصوم (علیهم‌السلام) توسط کفار و مشرکین به شهادت نرسیده‌اند و همگی بدست منافقان به ظاهر مسلمان شهید شده‌اند. طبیعت هر انقلابی چنین است که بعد از پیروزی چشمگیر با صفوف نفاق روبرو خواهد شد و دشمنان سرسخت دیروز به صورت عوامل نفوذی امروز در لباس دوستان جلوه گر می‌شوند و از اینجاست که می‌توان فهمید چرا همه آیات مربوط به مسئله نفاق در مدینه نازل شده است. نکته مهم دیگر اینکه خطر نفاق برای هر جامعه از خطر هر دشمنی بیشتر است چرا که از یک سو شناخت آنها غالباً آسان نیست و از سوی دیگر دشمنان داخلی هستند و گاه چنان در تار و پود جامعه نفوذ می‌کنند که جدا ساختن آنها کار بسیار مشکلی است و از سوی سوم روابط مختلف آنها با سایر اعضای جامعه کار مبارزه را با آنها دشوار می‌سازد. در نظام جمهوری اسلامی ایران که هدف آن رسیدن به جامعه مهدوی است شناخت نفاق و تاثیر آن بر روی امنیت روانی جامعه بسیار حائز اهمیت است.

در راستای این موضوع مقاله ای با عنوان راه‌های ایجاد امنیت روانی و موانع آن در اندیشه حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (ذوالفقاری، جاوری، ۱۳۹۲، ۴۴) نوشته شده است و در مقاله دیگری تبیین اجتماعی نفاق: الگویی تلفیقی بر اساس آموزه‌های قرآنی (محسنی، رجبی، ۱۳۹۱، ۲۰) به مسئله نفاق پرداخته است. در کتاب نفاق گذری کوتاه بر علل انحلال جامعه مسلمین (صادقی نیارکی، ۱۳۹۰، ۱۹) دو خطر اصلی جامعه مسلمین را جهل عوام و نفاق خواص معرفی کرده است و در کتاب تفسیر سوره منافقون (خامنه‌ای، ۱۴۰۲، ۱۵) آفت دوران قدرت

گرفتن اسلام و حکومت اسلامی را نفاق معرفی می‌کند. در این مقاله نویسنده به دنبال مستندات سازی تاثیر نفاق بر امنیت روانی جامعه از منظر مقام معظم رهبری در قرآن است و در ادامه به شاخصه‌های جامعه دارای امنیت روانی از منظر رهبری پرداخته و بعد رابطه آنها با مقوله نفاق از منظر رهبری بررسی می‌کند و مستندسازی آیات قرآن و روایات را در ذیل آن بیان می‌کند.